

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Дане дослідження спрямоване на визначенні шляхів застосування штучного інтелекту в бухгалтерському обліку. В роботі окреслені окремі напрями використання даної технології, зазначені основні вигоди та ризики, що можуть бути отримані у процесі використання технології штучного інтелекту.

Ключові слова: бухгалтерський облік, штучний інтелект, напрями, ризики.

Abstract

This study is aimed at certain ways of applying artificial intelligence in accounting. The work outlines the main directions of using this technology, indicates the separate benefits and risks that can be obtained in the process of using artificial intelligence technology.

Keywords: accounting, artificial intelligence, directions, risks.

Штучний інтелект (ШІ) – розділ комп'ютерної лінгвістичної та інформаційної наук, що наразі розвивається дуже активно, і зосереджений на розробці інтелектуальних машин, програм, здатних виконувати завдання, які, зазвичай, потребують людського інтелекту, знань та умінь. Ці завдання можуть складатися з найпростіших дій, як-от розпізнавання мови чи зображень, а також мати підвищену складність, як-от ігри чи водіння автомобіля. Протягом останніх років штучний інтелект став надзвичайно популярним інструментом для проведення оптимізації бізнес-процесів у багатьох галузях. У бухгалтерському обліку він може використовуватись для автоматизації процесів, підвищення точності та швидкості обробки фінансової інформації, а також для забезпечення більш глибокого аналізу фінансових даних. Напрями використання штучного інтелекту у бухгалтерському обліку представлені у таблиці 1.

Таблиця 1

Напрями використання штучного інтелекту у бухгалтерському обліку

№ з/п	Напрями	Зміст напрямів
1	Автоматична обробка даних	відслідковування транзакцій, розподіл витрат, обробка платежів [1].
2	Перевірка точності	Перевірка змісту бухгалтерських операцій, їх відповідності обліковій політиці підприємства (організації, установі) та вимогам законодавства
3	Прогнозування	прогнозування фінансових результатів за визначеною методикою
4	Оптимізація бухгалтерських процесів	автоматичне формування звітної документації, розподіл витрати та створення рекомендацій щодо оптимального використання ресурсів
5	Захист від шахрайства	виявлення фінансових злочинів, таких як шахрайство та відмивання грошей. Відслідковування транзакцій з метою ідентифікації підозрілих активностей [1].
6	Класифікація транзакцій	Використання певних параметрів для класифікації бухгалтерських транзакцій

Використання штучного інтелекту може допомогти бухгалтерам зосередитися на більш складних завданнях та прийнятті стратегічних рішень, замість того, щоб займатися рутинною роботою [2]. Також, за допомогою цієї технології можна автоматично аналізувати та інтерпретувати великі обсяги фінансових даних, що допомагає більш ефективно використовувати дані для прийняття рішень. Так, штучний інтелект може виявляти тенденції у фінансових даних, які можуть вказувати на потенційні ризики або можливості для покращення фінансових результатів компанії. Також, ця розробка може використовуватися для побудови прогнозів, що допомагає планувати бюджет та ресурси компанії.

Однак, незважаючи на те, що штучний інтелект може допомогти автоматизувати деякі процеси, він

не може замінити людину в усіх аспектах роботи бухгалтера, адже сам облік має складну структуру та потребує великої кількості знань та досвіду, щоб забезпечити правильне фінансове управління компанією. Сучасна комп'ютерна розробка може виконувати деякі рутинні задачі, але важливі рішення щодо фінансової діяльності компанії повинні прийматися людиною. Крім того, існує ризик, що програма або робот можуть допустити помилки, якщо дані, які отримуються, не є достатньо якісними або коректними. Тому бухгалтер мусить контролювати роботу штучного інтелекту та перевіряти правильність результатів. Основні переваги та недоліки щодо застосування технології штучного інтелекту наведені в таблиці 2.

Таблиця 2

Переваги і недоліки використання технології штучного інтелекту в бухгалтерському обліку [3]

Переваги	Недоліки та можливі ризики
Швидкість обробки документів	Відсутність законодавчої бази
Економія на трудових ресурсах	Скорочення кількості робочих місць
Мінімізація технічних помилок	Фінансові витрати на впровадження продукту
Перевірка надійності позичальника	Несприйняття інновацій часткою суспільства
Опрацювання великого масиву інформації	Відсутність індивідуального підходу
Можливість виявити шахрая	Неврахування специфічних ризиків
Виявлення підозрілих трансакцій	Прийняття помилкових та упереджених рішень через
Покращення кібербезпеки	недостовірність початкових даних
	Використання неякісного програмного забезпечення

Отже, використання ШІ у бухгалтерському обліку може значно покращити ефективність та точність процесів, зменшити ризики та помилки, а також допомогти бухгалтерам зосередитися на важливих завданнях та розробці стратегічних рішеннях. Однак, є ризики, пов'язані з гарантією правильності виконання робіт з огляду на новизну зазначеного продукту та відсутністю правового регулювання щодо використання технології.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Штучний інтелект в бухгалтерському обліку і фінансах. Бухгалтер 911. URL:<https://buhgalter911.com/uk/news/news-1049080.html> (дата звернення: 15.05.2023).
2. Лемішовська О. С., Лінинська В. І. Бухгалтерський облік в умовах впровадження інформаційних технологій і систем. Економіка та суспільство. Вип. 44. 2022. URL:<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/1794/1729> (дата звернення: 18.05.2023).
3. Прицюк Л.А. Технології штучного інтелекту в банках: перспективи і застереження. *International Scientific Journal "Internauka"*. Series: "Economic Sciences" URL:<https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-4> (дата звернення: 20.05.2023).

Матковська Марія Юріївна – студентка групи ЕК-226, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: mariamatkovska11@gmail.com

Прицюк Людмила Анатоліївна – канд. економічних наук, доцент кафедри менеджменту, маркетингу та економіки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: vatra2vatra@gmail.com

Maria Matkovska – student Faculty of Management and Informational Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.

Liudmyla Prytsiuk – PhD in Economics, Assistant Professor of Department of Management, Marketing and Economics, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia